

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
Стара Загора
Ветеринарно-медицински
факултет

Вз. №: Уд
Дата: 14.06.2024

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Георги Малинов Стоименов

Инфекциозна патология, хигиена, технология и контрол на храните от животински произход

Факултет „Ветеринарна медицина“, Лесотехнически Университет

Научна специалност: „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“, **професионално направление:** 6.4. Ветеринарна медицина

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по **научна специалност** „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“, **професионално направление:** 6.4. Ветеринарна медицина

Автор на дисертационния труд: Илиян Илиев Лазаров

Тема на дисертационния труд: „Анализ и оценка на рисковете, свързани с дезинфекционните практики в интензивното птицевъдство“

Научен консултант: доц. Георги Желев Георгиев, д-р

Основание за представяне на становището: участие в състава на научно жури по защита на дисертационния труд съгласно заповед № 1677/22.04.2024 на Ректора на ТрУ.

1. Информация за дисертанта

Илиян Илиев Лазаров, се е обучавал по докторска програма „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“ към катедра „Ветеринарна микробиология, инфекциозни и паразитни болести“ на Ветеринарномедицински факултет, на Тракийски университет. Зачислен е в докторантура, задочна форма на обучение със заповед № 855/07.04.2017 г., със научен ръководител проф. д-р Михаил Люцканов и научен консултант ас. Георги Желев Георгиев. След изпълнение на всички планирани дейности по обучението, успешно издържани изпити и представен проект на дисертационен труд е отчислен с право на защита със заповед № 883/31.03.2022 г. на Ректора на Тракийски университет.

Обща характеристика на представения дисертационен труд

Актуалност на темата: В настоящия дисертационен труд се анализират рисковете свързани с дезинфекционните практики в интензивното птицевъдство и по-точно във ферми за отглеждане на бройлери, изяснявайки ролята на дезинфекцията в превенцията и контрола на инфекциозните заболявания по птиците. Птицевъдството е един от традиционните животновъдни отрасли за България. В почти всички области на страната има изградени индустриални птицевъдни обекти. В наши дни, птицевъдният сектор продължава да бъде изправен пред сериозни здравни рискове, сред които се откроява разпространението на салмонелозните инфекции и инфлуенцата по птиците. Основният подход за намаляване до възможния минимум на епидемичните рискове и опазване на популационното здраве е внедряването на програми за биологична сигурност, ключова част в които заемат дезинфекционните мероприятия. Не трябва да забравяме, обаче че дезинфекцията е част от програмите за биологична сигурност, в които важно значение имат още сегрегацията и контрола на трафика. Ефективните дезинфекции намаляват потенциалния риск от възникване и разпространение на заразни заболявания сред животните и хората. Ето защо, темата на дисертационния труд е актуална и по-детайлното изучаване, анализ и оценка на рисковете, свързани с дезинфекционните практики в интензивното птицевъдство, ще бъде от полза за ветеринарномедицинската наука и практика.

Структура и обем: Дисертационния труд е написан на 160 страници и е добре балансиран по отношение на обем на отделните части: Използвани съкращения – 1 стр.; Съдържание – 3 стр.; Увод – 1 стр.; Литературен обзор – 45 стр.; Цел и задачи – 1 стр.; Материали и методи – 22 стр.; Резултати – 29 стр.; Обсъждане – 29 стр.; Изводи – 2 стр.; Приноси – 1 стр.; Препоръки за практиката – 2 стр.; Публикации във връзка с дисертацията – 1 стр.; Популяризиране на резултатите от дисертацията на научни форуми – 1 стр.; Литературен указател – 22 стр.

При написването на дисертационния труд са използвани 185 литературни източника, от които 16 на кирилица и 169 на латиница, а около 24,32 % (45/185) от литературните източници са от последните 10 години (след 2014 г.).

Литературен обзор: Разделът съдържа голям обем добре подредена литературна информация базирана на 185-те литературни източника. В него е включена изчерпателна информация относно ролята на дезинфекцията в управлението на епидемичните рискове в интензивното птицевъдство и различните видове дезинфекционни средства, като основно внимание е обърнато на методите за химична дезинфекция. Включена е и изчерпателна информация за влиянието на различните фактори на околната среда върху дезинфекционната ефективност. Литературният обзор завършва с обобщение на описаните литературни данни. Разделът е написан компетентно на добър литературен български. В него ясно проличават задълбочените знания и информираност на докторанта. Смятам, че целта е ясно и конкретно формулирана, а задачите 8 на брой са поставени в логична последователност и са формулирани конкретно, точно и са адекватни за постигане на поставената цел.

Материали и методи: Разделът започва с информация за броя на извършените микробиологични изследвания (1189), които са разделени на теренни проучвания и лабораторни такива. С нужните подробности са описани използваните опитни постановки, с вида и броя на изследваните проби, използваните тестове и консумативи. За изпълнение на заложената цел са използвани различни методи на изследване, като всички те са актуални и адекватни за постигане на поставените задачи.

2. Оценка на получените резултати

Резултатите от проведените от докторанта изследвания спазват последователността на поставените задачи и описаните методи на изследване. Те са представени на 29 страници, като са включени 18 таблици и 7 фигури. От описаните резултати може да се стигне до заключението, че докторантът е изпълнил успешно поставените му научни задачи и е постигнал добри резултати. Получените в следствие на проведените лабораторни тестове резултати, приемам за достоверни и лично дело на докторанта.

3. Оценка на обсъждането, научните и научно-приложни приноси

Обсъждането е задълбочено и компетентно интерпретира получените резултати с данните на други автори. Това е индикатор за аналитичност, задълбоченост и добра подготовка на докторанта. В раздела ясно проличават и се очертават задълбочените познания на докторанта в областта. В дисертацията са формулирани 17 извода, 3 оригинални, 2 потвърдителни приноса и 10 препоръки за практиката. Приемам ги във вида, в който са представени и ги оценявам положително.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Във връзка с дисертацията са подготвени и публикувани 8 научни статии. Докторантът е представил справка за публикациите си в списания с импакт фактор, импакт ранг и такива в списания индексирани в Web of Science, от централната библиотека на Тракийския университет. От справката

е видно, че има 2 статии в списания индексирани в Web of Science. Това са статите в „Trakia Journal of Sciences“ и „Arhiv veterinarske medicine“. Три от научните публикации с участието на докторанта са отпечатани в Bulgarian Journal of Veterinary Medicine, Supplement и 3 в списание Птицевъдство. Две от представените статии са на английски език, а останалите 6 на български. В една от представените публикации докторантът е водещ автор.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът е написан на 59 стр. Запознат съм с него и намирам, че той отразява напълно и адекватно съдържанието и постиженията на дисертацията.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки по същество относно темата, методите и резултатите. Имам някои забележки, които са по-скоро технически. В литературният указател има цитирани статии, които не се намират в текста. Има и някои размивания относно цитираните в текста автори (по-точно годината на публикуване) и тези в литературният указател, а някои се повтарят. Всички други бележки, които имах бяха представени при предварителното обсъждане на дисертационния труд. Препоръката ми към докторанта е в бъдеще да публикува своите научни разработки в списания с импакт фактор, тъй-като темата е актуална и резултатите би могло да бъдат публикувани в такива списания.

7. Заключение

Дисертационният труд на Илиян Илиев Лазаров го очертава, като изследовател, със самостоятелно мислене и солидни познания в областта на епизоотологията, инфекциозните болести и профилактиката на заразните заболявания по животните.

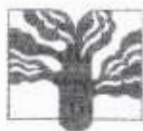
Достоинства на дисертационния труд, публикационната активност, личният принос на автора и изпълнените изисквания за необходимите количествени и качествени критерии ми дават пълно основание да дам своята положителна оценка на представения дисертационен труд. Предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Илиян Илиев Лазаров образователната и научна степен „ДОКТОР“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и Ветеринарна медицина, професионално направление: 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“.

14.06.2024 г.

Изготвил становището:

Гр. София

доц. д-р. Георги Стоименов

ACADEMIC STATEMENT

Assoc. Prof. PhD. Georgi Malinov Stoimenov

Department „Infectious pathology and hygiene, technology and control of food from animal origin“,
Faculty of Veterinary Medicine, University of Forestry

Scientific specialty: „Epizootiology, infectious diseases and prevention of the infectious diseases of animals“, professional field: 6.4. Veterinary Medicine

Regarding: PhD thesis for obtaining of PhD degree in scientific specialty „Epizootiology, infectious diseases and prevention of the infectious diseases of animals“, professional field: 6.4. Veterinary Medicine

Author of the PhD thesis: Iliyan Iliyev Lazarov

Title of the PhD thesis: „Analysis and assessment of risks associated with disinfection practices in intensive poultry farming“

Scientific consultants: Associate prof. Georgi Zhelev Georgiev, PhD

Grounds for presenting the opinion: member of the scientific jury for the defense of the PhD thesis according to Order № 1677/22.04.2024 of the Rector of Trakia University

1. Information about the PhD student

Iliyan Iliyev Lazarov, was trained in the doctoral program "Epizootology, infectious diseases and prevention of infectious diseases in animals" at the Department of "Veterinary Microbiology, Infectious and Parasitic Diseases" of the Faculty of Veterinary Medicine, Trakia University. He was enrolled in doctoral studies, part-time form by order No. 855/07.04.2017, with scientific supervisor Prof. Dr. Mihni Lyutskanov and scientific consultant Assistant Professor Georgi Zhelev Georgiev. After completing all the planned training activities, successfully passing exams and presenting a dissertation project, he was awarded the right of defense by order No. 883/31.03.2022 of the Rector of Trakia University.

2. General characteristics of the presented dissertation (PhD thesis)

Relevance of the topic: The current dissertation analyzes the risks associated with disinfection practices in intensive poultry farming and more precisely in broiler farms, clarifying the role of disinfection in the prevention and control of infectious diseases in birds. Poultry farming is one of the traditional livestock industries for Bulgaria. In almost all regions of the country there are industrial poultry facilities. Nowadays, the poultry sector continues to face serious health risks, among which the spread of salmonellosis and avian influenza stands out. The main approach to reducing epidemic risks to minimum level and protecting population health is the implementation of biosecurity programs, a key part of which is disinfection measures. We must not forget, however, that disinfection is part of biosecurity programs, in which segregation and traffic control are also important. Effective disinfection reduces the potential risk of the occurrence and spread of infectious diseases among animals and humans. Therefore, the topic of the dissertation is relevant and a more detailed study, analysis and assessment of the risks associated with disinfection practices in intensive poultry farming will benefit veterinary science and practice.

Structure and volume: The dissertation is written on 160 pages and is well balanced in terms of volume of individual parts: Abbreviations used—1 page; Contents—3 pages; Introduction—1 page; Literature review - 45 pages; Purpose and tasks - 1 page; Materials and methods - 22 pages; Results— 29 pages; Discussion - 29 pages; Conclusions - 2 pages; Contributions - 1 page; Recommendations for practice - 2

pages; Publications related to the dissertation – 1 page; Popularization of the results of the dissertation at scientific forums-1 page; Literature index - 22 pages.

In writing the dissertation, 185 literary sources were used, of which 16 in Cyrillic and 169 in Latin, and about 24.32 % (45/185) of the literary sources are from the last 10 years (after 2014).

Review of the literature: The section contains a large volume of well-arranged literary information based on the 185 literary sources. It includes comprehensive information on the role of disinfection in the management of epidemic risks in intensive poultry farming and the different types of disinfectants, with a focus on chemical disinfection methods. Comprehensive information on the influence of various environmental factors on disinfection efficiency is also included. The literature review ends with a summary of the described literature data. The section is competently written in good literary Bulgarian. It clearly shows the in-depth knowledge and awareness of the doctoral student. I believe that the goal is clearly and concretely formulated, and the 8 tasks in number are set in a logical sequence and are formulated concretely, precisely and are adequate to achieve the set goal.

Materials and methods: The section begins with information on the number of microbiological studies performed (1189), which are divided into field studies and laboratory studies. The experimental setups used are described with the necessary details, with the type and number of samples examined, the tests and consumables used. Various research methods were used to fulfill the set goal, and all of them are up-to-date and adequate to achieve the set tasks.

Evaluation of the obtained results

The results of the research carried out by the doctoral student comply with the sequence of the tasks and the described research methods. They are presented on 29 pages, including 18 tables and 7 figures. From the described results, it can be concluded that the doctoral student successfully completed the scientific tasks set for him and achieved good results. I consider the results obtained as a result of the laboratory tests to be reliable and the personal work of the doctoral student.

3. Evaluation of the discussion, scientific and scientific-applied contributions

The discussion is thorough and competently interprets the results obtained with the data of other authors. This is an indicator of analytical, thoroughness and good preparation of the doctoral student. In the section, the in-depth knowledge of the doctoral student in the field is clearly visible and outlined. The dissertation contains 17 conclusions, 3 original, 2 confirmatory contributions and 10 recommendations for practice. I accept them in the form in which they are presented and positively evaluate them.

4. Evaluation of the publications associated with the PhD Thesis

In connection with the dissertation, 8 scientific articles were prepared and published. The PhD student has submitted a reference for his publications in journals with impact factor, impact rank and those in journals indexed in Web of Science, from the central library of Trakia University. The reference shows that there are 2 journal articles indexed in Web of Science. These are the articles in "Trakia Journal of Sciences" and "Arhiv veterinarske medicine". Three of the scientific publications with the participation of the doctoral student were published in the Bulgarian Journal of Veterinary Medicine, Supplement and 3 in the Journal "Poultry Farming". Two of the presented articles are in English, and the remaining 6 in Bulgarian. In one of the presented publications, the PhD student is the leading author.

5. Evaluation of the abstract of the PhD thesis

The abstract is written on 59 pages. I am familiar with it and find that it fully and adequately reflects the content and achievements of the dissertation.

6. Critical remarks, recommendations and questions

I have no substantive critical remarks about the subject, methods, and results. I have some remarks that are more technical. In the bibliography there are cited articles that are not found in the text. There are also some disagreements regarding the authors cited in the text (specifically the year of publication is different) and those in the bibliography. All the other notes I had were presented in the preliminary discussion of the PhD thesis in department "Veterinary Microbiology, Infectious and Parasitic Diseases" and the PhD student has taken them into account by correcting them in the text. I would like to recommend to the PhD student in the future to publish his research in scientific journals with impact factor, as the topic is relevant and the results could be published in this type of journals.

7. Conclusion

The PhD thesis of Iliyan Iliev Lazarov outlines him, as a researcher, with independent thinking and solid knowledge in the field of Epizootology, infectious diseases and prevention of infectious diseases in animals. The importance of the PhD thesis, the publication activity, the personal contribution of the author and the fulfilled requirements for the necessary quantitative and qualitative criteria give me full reason to give my **positive** assessment of the presented dissertation work. I propose to the respected scientific jury to award Iliyan Iliev Lazarov the educational and scientific degree "DOCTOR" in the field of higher education 6. Agricultural Sciences and Veterinary Medicine, professional direction: 6.4. Veterinary medicine, scientific specialty "Epizootology, infectious diseases and prevention of infectious diseases in animals".

14.06.2024 г.

Sofia

Signature:

(Assoc. Prof. PhD. Georgi Stoimenov/